

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2021. gada 8. jūlijā

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneši Gunārs Kusiņš un Daiga Rezevska,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Rīgas apgabaltiesas (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 125/2021),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu izvērtēt Ministru kabineta 2017. gada 7. februāra noteikumu Nr. 78 “Dabaszāģes tirdzniecības un lietošanas noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 78) 88.2. apakšpunktu un 89. punktu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2020. gada 24. janvārim), ciktāl šīs normas nosaka energoapgādes komersanta (sistēmas operatora) tiesības aprēķināt patērētās dabaszāģes daudzumu, ņemot vērā sistēmas operatora apstiprinātajā norēķinu kārtībā noteiktās dabaszāģes diferencētās patēriņa normas un pārrēķina veikšanu par izlietoto dabaszāģi un sadales sistēmas pakalpojumiem dubultā apmērā, (turpmāk – apstrīdētās normas) atbilstību Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 64. pantam, 105. panta pirmajam un trešajam teikumam, kā arī Enerģētikas likuma 107. panta septītajai daļai.

2. Noteikumu Nr. 78 88.2. apakšpunkts noteic, ka mājsaimniecības lietotājam šo noteikumu 87. punktā minētā pārkāpuma dēļ sistēmas operators patērētās dabaszāģes

daudzumu aprēķina, ņemot vērā sistēmas operatora apstiprinātajā norēķinu kārtībā noteiktās dabasgāzes diferencētās patēriņa normas sadzīves vajadzībām un apkurei dzīvojamās un saimniecības ēkās vai ņemot vērā lietotāja dabasgāzes iekārtu un aparātu maksimālo iespējamo slodzi, ja lietotājs gazificētajā objektā dabasgāzi izmanto mērķim, kas nav ietverts diferencētajās patēriņa normās sadzīves vajadzībām un apkurei dzīvojamās un saimniecības ēkās.

Savukārt Noteikumu Nr. 78 89. punkts (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2020. gada 24. janvārim) noteica: “Ja izdarīts šo noteikumu 87. punktā minētais pārkāpums, sadales sistēmas operators veic pārrēķinu par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumiem dubultā apmērā atbilstoši šo noteikumu 88. punktam, atskaitot ar komercuzskaites mēraparātu uzskaitīto dabasgāzes daudzumu periodā, kurā samazināts patērētās dabasgāzes uzskaitītais daudzums, un dabasgāzes cenu nosakot pēdējās garantētās piegādes cenas apmērā pārkāpuma fakta konstatācijas mēnesī. Pamatojoties uz veikto izlietotās dabasgāzes pārrēķinu, sistēmas operators izraksta lietotājam rēķinu, kurā norāda izlietotās dabasgāzes pārrēķinu un samaksas termiņu. Lietotājam ir pienākums laikus un pilnā apmērā norēķināties ar sadales sistēmas operatoru.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā tiesas pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.¹ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par Ministru kabineta noteikumu normu atbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 9. punkts noteic, ka tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu ir tiesai, izskatot civillietu, krimināllietu vai administratīvo lietu. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.¹ panta pirmās daļas 1. punktam pieteikums iesniedzams, ja tiesa, izskatot civillietu apelācijas kārtībā,

uzskata, ka norma, kas būtu jāpiemēro šajā lietā, neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normām. Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktu šāds uzskats tiesai ir juridiski jāpamato. Savukārt šā likuma 19.¹ panta trešā daļa noteic, ka tiesas vai zemesgrāmatu nodaļas tiesneša lēmumam pievieno dokumentus, kas pamato pieteikumu.

Pieteikuma iesniedzējas izskatīšanā ir civillieta Nr. C29338819, kurā celta prasība par parāda par piegādāto dabasgāzi piedziņu pret kapitālsabiedrību un tās valdes locekli. No pieteikuma izriet, ka minētajai kapitālsabiedrībai tika piegādāta dabasgāze kā lietotājam, kas nav mājsaimniecības lietotājs (*sk. pieteikuma 1.1., 1.2. un 1.8. punktu*).

Patērētās dabasgāzes apjoma aprēķināšanas kārtība lietotājiem, kas nav mājsaimniecības lietotāji, ir noteikta Noteikumu Nr. 78 88.1. apakšpunktā, nevis apstrīdētajā 88.2. apakšpunktā. Pieteikumā nav sniegts pamatojums, kāpēc Pieteikuma iesniedzējas izskatīšanā esošajā lietā piemērojamas apstrīdētās normas, tostarp – tieši Noteikumu Nr. 78 88.2. apakšpunkts, nevis 88.1. apakšpunkts, kurš attiecas uz lietotājiem, kas nav mājsaimniecības lietotāji. Pieteikumam nav arī pievienoti dokumenti, kas ļautu noskaidrot lietas apstākļus.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta, 19.¹ panta pirmās daļas 1. punkta un trešās daļas prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt Satversmes tiesā lietu pēc Rīgas apgabaltiesas pieteikuma (pieteikums Nr. 125/2021).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Sanita Osipova